
A 9 ÉS A 8 HOZZÁADÁSA, ELVÉTELE

---

17. modul

KÉSZÍTETTE: SZABÓNÉ VAJNA KINGA–HARZÁNÉ KÄLB LI ÉVA–MOLNÄR ÉVA

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Egy számolási eljárás megértetése, alkalmazásának gyakorlattá tétele. A számérzet, számfogalom erősítése. Matematikai modellek megértése, értelmezése analógiák segítségével. Problémák megoldása tevékenységgel, matematikai modell használata.
Időkeret	2 óra (később rövid gyakorlatok formájában folyamatosan feltűnik)
Ajánlott korosztály	7-8 évesek; 2. osztály; kb. a 12. héttől
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben: kereszttantervi NAT szerint: környezeti nevelés, énkép, önismeret, tanulás Kompetenciaterület szerint: szociális és környezeti Szűkebb környezetben: saját programcsomagunkon belül: 5., 7., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 18., 19., 20., 23. modul. Ajánlott megelőző tevékenységek: – számtulajdonságok és számkapcsolatok tapasztaltatása eszközökkel végzett tevékenységekkel, – kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadásának, illetve elvételének gyakorlása.
A képességfejlesztés fókuszai	A célirányos, akaratlagos figyelem fejlesztése. Képzelet fejlesztése. Emlékezet fejlesztése. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Átélt történés értelmezése tevékenységgel. Az elemi kommunikációs képesség fejlesztése; párkapcsolatokban való működtetése. Az induktív és deduktív lépések gyakorlása.

AJÁNLÁS

A téma középpontjában a 8, illetve a 9 hozzáadása, elvétele áll, az összeadás és a kivonás ilyen esetei közötti kapcsolat tudatosítása, összehasonlítva a tíz hozzáadásával, illetve elvételével. A „boltos” módszer lépésekre bontja a műveletet: 10-ből 1, illetve 2 Ft-ot visszakapnak, ha csak 9 vagy 8 Ft a fizetendő összeg.

A tananyag feldolgozásában sok a páros, illetve a csoportmunka, valamint a tevékenységközpontú feladatmegoldási mód. Ezzel erősítjük az alapvető kommunikációs képességek fejlődését, az együttműködési készség fejlesztését. A tevékenységközpontú feladatok elősegítik a műveletek közötti összefüggések mélyebb, könnyebb megértését, emlékezetbe vésését. Ezáltal érhetjük el, hogy a későbbiekben, a műveletvégzésnél rutinszerűen fogja alkalmazni a gyermek a megtanult, „eljátszott” számolási technikákat.

TÁMOGATÓ RENDSZER

C. Neményi E. – Oravecz M.: *Útjelző 2. osztályosok matematika tanításához*

ÉRTÉKELÉS

A modulban **folyamatos megfigyeléssel** követjük a következő ismeretek, képességek, készségek alakulásának mértékét:

- A hasonlóságok és különbségek megállapítása összehasonlítás útján.
- Észreveszi-e megfigyeléssel a műveletek eredményeinek változását. Segítséggel képes-e megfogalmazni összefüggéseket.
- A 8 és a 9 hozzáadásában, elvételében jártasság.
- Tevékenységről, képről, szövegről kirakások, számfeladatok alkotása.
- Egyszerű szöveges feladatoknál szövegösszefüggések megértése, eljátszása, lejegyzése számokkal, műveletekkel.

Amennyiben lehetséges, minden óra végén történjen meg az órai munka szóbeli értékelése, illetve a csapatok röviden jellemezhetik az adott órai teljesítményüket – csapattagok egyenként is megtehetik, ha marad idő –, kiemelve azokat a tevékenységeket, amelyekben még fejlődniük kell, illetve azokat, amelyekben már kellő jártasságot szereztek.

MODULVÁZLAT

Időterv: 1. óra: kb. I. és II/1–4.
2. óra: kb. II/5–11.

Változat	Lépések, tevékenységek (a mellékletekben részletesen kifejtve)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz (mellékletben: a feladatok, gyűjtemények, tananyagtartalmak)
				Munkaformák	Módszerek	
I. Ráhangolódás, a feldolgozás előkészítése						
	1. Számsorozat alkotása A táblán elhelyezett számkártyák sorbarendezése adott szempont szerint.	megfigyelőképesség figyelemkoncentráció számlálás tízesével	egész osztály	frontális és egyéni	megfigyelés tevékenykedtetés	számkártyák (t/5.), szám táblázat (Ak/11.)
	2. Igaz–nem igaz állítások gyűjtése Az előző feladatban használt számokról igaz és nem igaz állításokat kell mondani.	globális megfigyelés figyelemkoncentráció ítéletalkotás	egész osztály	frontális és egyéni	tevékenykedtetés megfigyelés	számkártyák (t/5., Ak/11.)
II. Az új tartalom feldolgozása						
	1. Boltos játék A 9 hozzáadásánál és elvételénél alkalmazandó számolási eljárás megértetése, begyakoroltatása.	figyelemkoncentráció képzelet emlékezet	egész osztály	páros és egyéni	tevékenykedtetés	játékpénz (Ak/23.), 1. feladatlap
	2. Gépes játék Két gép összekapcsolása, működési szabályuk megállapítása, több szám behelyettesítése, a gép által végzett műveletek lejegyzése a füzetbe.	megfigyelés kapcsolatok, viszonyok összefüggések felismerése induktív és deduktív mozzanatok problémamegoldó gondolkodás	egész osztály	csoportos	bemutató tevékenykedtetés beszélgetés megfigyelés	számkártyák (t/5.), gépsablonok (t/10.)

Változat	Lépések, tevékenységek (a mellékletekben részletesen kifejtve)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz (mellékletben: a feladatok, gyűjtemények, tananyagtartalmak)
				Munkaformák	Módszerek	
	3. Az elsajátított számolási eljárás gyakoroltatása A 9 hozzáadása, elvétele kapcsán elsajátított számolási eljárás gyakoroltatása, összefüggések megfogalmaztatása a konkrét esetekre	megfigyelés kapcsolatok, viszonyok, összefüggések felismerése induktív és deduktív mozzanatok problémamegoldó gondolkodás	egész osztály	egyéni és páros	tevékenykedtetés beszélgetés megfigyelés	játékpénz (Ak/23.), 2 feladatlap)
	4. Házi feladat: Előkészülés a következő órára	a tudatos emlékezet fejlesztése; feladattudat erősítése	egész osztály	frontális	közlés, megbeszélés	2. és 3. feladatlap
	5. Házi feladat ellenőrzése Az előző órán feladott feladatok ellenőrzése főlíáról	önellenőrzés	egész osztály	frontális és egyéni	megbeszélés	fólia
	6. A 9 hozzáadása és elvétele értelmezésének felidézése A gyerekeknél számkártyák vannak, mindenki keresi azt a párt, akivel a számkártyájukon lévő számok különbsége 9.	tudatos felidézés számolási készség figyelemkoncentráció emlékezet	egész osztály	frontális és egyéni	tevékenykedtetés gyakorlás	számkártyák (t/5.), korong számegyenes táblai méretben (t/36.)
	7. Boltos játék a 8 hozzáadásának és elvételének megtapasztalására Egy, a pedagógus által felolvasott feladat eljátszása, végiggondolása. A számolási eljárás gyakoroltatása, megfogalmaztatása a konkrét esetekre a 9-cel végzett műveletek analógiájára.	globális megfigyelés figyelemkoncentráció képzelet szövegértés	egész osztály	frontális és egyéni	tevékenykedtetés	játékpénz (t/4., Ak/23.)
	8. A 8 hozzáadására és elvételére vonatkozó számolási eljárások gyakoroltatása Számsorozatok, gépes-játék feladatlapon	globális megfigyelés figyelemkoncentráció képzelet számolási készség	egész osztály	páros	tevékenykedtetés	játékpénz (Ak/23.), 4. feladatlap

Változat	Lépések, tevékenységek (a mellékekben részletesen kifejtve)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz (mellékletben: a feladatok, gyűjtemények, tananyagtartalmak)
				Munkaformák	Módszerek	
	9. A 8 és a 9 hozzáadásának, illetve elvételének gyakorlása feladatlapokon, nyitott mondatok, illetve szöveges feladatok segítségével	figyelemkoncentráció emlékezet problémamegoldó, illetve analógiás gondolkodás induktív, deduktív mozzanatok	egész osztály	kerekasztal egyéni	tevékenyked- tetés beszélgetés megfigyelés	játékpénz (Ak/23.), szám táblázat (Ak/11.)
	10. Memóriajáték a 8 és 9 hozzáadásának, illetve elvételének „elmélyítésére”	figyelemkoncentráció emlékezet	egész osztály	csoportos	beszélgetés megfigyelés	számkártyák (Ak/23.), 1. melléklet kártyái
	11. Házi feladat Előkészülés a következő órára	a tudatos emlékezet fejlesztése; feladattudat erősítése	egész osztály	frontális	közlés, meg- beszélés	5. és 6. feladatlap

A FELDOLGOZÁS MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. Ráhangolódás, a feldolgozás előkészítése	
Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A szünetben felhelyezi a tanító a választott számkártyákat a táblára szétszórta. Az 5 kezdőszámot megadja (23, 64, 45, 29, 51), azt a tábla közepére helyezi el úgy, hogy a számok fölött és alatt maradjon hely.</p> <p>1. Számsorozat alkotása A tanító kihívja a csoportokat a táblához. Mindegyiket egy szám elé állítja (természetesen annyi kezdőszámot ad meg, ahány csoport van, illetve ahány csoportra szeretné osztani a gyerekeket). „A táblán számkártyákat láthattok. Minden csoportnak van egy saját száma. Alkossatok függőlegesen olyan sorozatot, ahol a számok közti különbség mindig 10. Segít a számolásban a számtáblázat.” A saját táblázatot használva egyénileg végzik a további feladatokat.</p> <p>„Keressétek meg a 63-at! Adjatok hozzá tízet egyesével.” (Lesz olyan, aki egyesével lépeget, de olyan is, aki észreveszi, hogy az alatta álló szám a megoldás). Mennyit kaptatok? Most vegyetek el 10-et a 63-ból! Most hova érkeztek? Keressétek meg a 48-at! Adjatok hozzá tízet! Hova érkeztek? Most vegyetek el 10-et a 48-ból! Most hova érkeztek?” Mit figyelhetünk meg, milyen irányban lépünk és mennyit, amikor 10-et adunk egy számhoz? (Azt várjuk, hogy megállapítsák, hogy mindig függőlegesen le vagy fel kell egyet lépni.)</p>	<p>Kimennek a táblához, magukkal viszik a számtáblázatukat.</p> <p>A gyermekek a táblánál dolgoznak a számkártyákkal, eldöntik, hogy melyik hova való és a megfelelő helyre teszik.</p> <p>Gyakorolják a számtáblázat használatát.</p>
<p>↑ - 10 23 64 45 29 51 ↓ + 10</p>	<p>A csoportok a feladat elvégzése után helyet cserélnek, és ellenőrzik egymás megoldásait. (Ezt is meggyorsítja a számtáblázat.)</p>

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>2. Igaz – nem igaz állítások gyűjtése „Mondjatok igaz állításokat a 64-ről!” Még 2 számot kiválaszt a tábláról.</p> <p>„Mondjatok nem igaz állításokat az 53-ról!” Még 2 számot kiválaszt a tábláról.</p>	<p>A gyerekek igaz állításokat mondanak: pl. páros, nagyobb tízes szomszédja a 70, 6 tízesből és 4 db egyesből áll, nagyobb, mint 50 stb...</p> <p>A gyerekek nem igaz állításokat mondanak: pl. páros, kisebb tízes szomszédja a 20, nagyobb, mint 70, 7 tízesből és 8 egyesből áll stb..</p>
II. Az új tartalom feldolgozása	
<p>1. Boltos játék A gyerekek párban játsszák, egyikük a pénztáros, másik a vásárló. A tanító először közös gondolkodásra sarkallja a gyerekeket. A táblára pénztárcát rajzol, elhelyez benne 6 db 10 Ft-os és 4 db 1 Ft-ossal. Mellérajzolja (az 1. mellékletben látható formában) a kasszát, benne 7 db 10 Ft-ossal és 6 db 1 Ft-ossal. „Hány forint van a pénztárcámban?” „Hány forint van a kasszában?” Tegyétek ki magatok elé játékpénzből! „Szeretnék 9 Ft-ért csokit venni. Hogyan fizessek a pénztárnál? Két gyereket kiszólít, akik a tábla előtt játsszák el a cselekményt.” „Mennyi pénz maradt a pénztárcámban?” „Mennyi pénz maradt a kasszában?” Mindig mondassa ki a tanító a végzett műveletet: $64 - 9 = 55$; $76 + 9 = 85$ „Most 5 db 10 Ft-ost és 3 db 1 Ft-ost rakjatok a pénztárcába, a pénztárba pedig 4 db 10 Ft-ost és 6 db 1 Ft-ost. Játsszátok el párban úgy, hogy egyikőtök a vásárló, a másik pedig a pénztáros!” Egy párost megkér, hogy mesélje el, hogyan gondolkodtak. Ezek után minden pár előveszi a feladatlapot, melyen gyakorolhatják a műveletvégzést. (1. feladatlap) A tanító minden kirakást elmond egy párossal, ő maga is kiteszi a táblára, amit mondanak a gyerekek. Ezáltal mindenki számára követhető az eljárás.</p>	<p>A gyerekek kirakják a játékpénzeket, közösen gondolkodnak. Rájönnek, hogy 1 db tízest kell adni és a pénztáros visszaad egyet a kasszából.</p> <p>Párban dolgoznak, játékpénzekkel. Itt a $64 - 9$-et $64 - 10 + 1$ szerint két lépésben végzik. A $76 + 9$-et pedig a $76 + 10 - 1$ alakban. Ezt kell szavakba önteniük, amikor beszámolnak arról, hogyan számoltak.</p> <p>Párban dolgoznak, szerepcserékkel.</p>

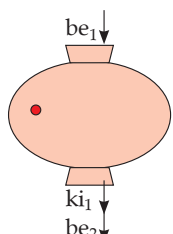

Tanítói tevékenység

2. Gépes játék

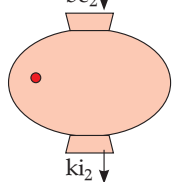
A gépek szabályát nem adja meg, néhány számpár előállítás után ezt a gyerekeknek kell kitalálni. (Az egyik gép tízet hozzáad, a másik egyet elvesz a bedobott számból, illetve fordítva, tízet elvesz és egyet hozzáad.)

Az első számkártyákat a tanító helyezi a táblán látható demonstrációs gépekbe, pl. bedob 34-et, kiesik a 44, amit bedob a másikba és kiesik a 43.

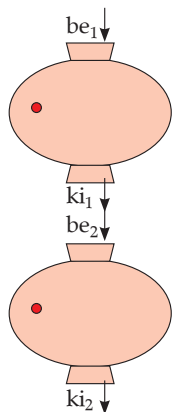
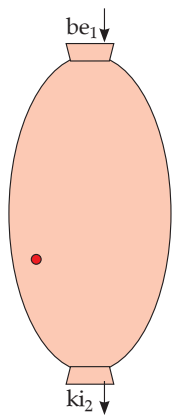

Az összeragasztottan a táblára helyezett gépsablonok mellé felrajzolja a táblázatot, és az előbbi kártyákat elhelyezi a táblázatban.

be_1	34		
$ki_1 = be_2$	44		
ki_2	43		

Több bemenő számmal is eljátszatja a gyerekekkel. Felrajzolja a két sablon bal oldalára egy gépet és letakarja a táblázat középső sorát.

Tanulói tevékenység

Megállapítják a kétszabályt. A két gépet összeragasztják ragasztóval és különböző számkártyákat dobálnak be. Az eredménykártyákat mindig más helyezi a kimeneti nyílásba. Majd behelyezik a számkártyákat az előre gyártott kétsoros táblázatba.

Megfogalmazzák, hogyan kell lépkedni a számtáblázaton, ha egy számhoz 9-et akarunk hozzáadni.

„Mit csinálhat a gép?” (Azt várja, hogy megállapítják: 10-et hozzáad és egyet elvesz, vagyis 9-et ad hozzá).

„Az óra elején megtanultuk, hogyan lépkedjünk a számtáblázaton, amikor 10-et adunk hozzá egy számhoz. Keressétek meg a 34-et a táblázaton, adjatok hozzá 10-et! Mennyit kaptatok? Hogyan lépjek, ha még egyet el akarok venni?”

(Azt várja, hogy észrevegyék: egyet még balra kell lépni.)

„Tehát függőlegesen egyet lelépek, és még egyet balra.”

Ügyel, hogy minden csoportnál hangosan mondják ki egymás között a végzett műveleteket.

Felrajzolja a táblára a kétsoros táblázatot és beírja a kiinduló számokat.

Rajzoljátok le a táblázatot a füzetbe!

be	34	47	68	72	89	62	53	76	22
ki	43								

Megvárja, amíg mindenki végez, közösen kitöltik a táblán lévő táblázatot, mindig másik gyereket szólítva fel.

Az egymás alá írt számok esetében meg tudja fogalmaztatni, hogyan változott az egyesek és a tízesek száma, amikor 9-et adunk hozzá.

Mit csinálhat a gép, ha megfordítjuk? (Azt várja, hogy megfogalmazzák: 10-et elvesz és egyet hozzáad, azaz 9-et vesz el.)

Az előzőekhez hasonlóan megnézetik a gyerekekkel, hogyan lépkedjenek a számtáblázaton, és kitöltik a táblai táblázatot közösen, már nem kell számkártyákat bedobálni.

Szintén megfigyelteti az egyesek és tízesek számának változását.

Ellenőrzik munkájukat.

Megfogalmazzák, hogy ha egy számhoz 9-et adunk hozzá, akkor a tízesek száma eggyel nő, az egyeseké pedig eggyel csökken.

Megfogalmazzák, hogy mit csinálhat a gép, ha megfordítjuk.

Elmondják, hogyan kell lépegetni a számtáblázaton, ha egy számból 9-et veszünk el és egyet adunk hozzá.

Megfogalmazzák, hogy ha egy számból 9-et elveszünk, akkor a tízesek száma eggyel csökken, az egyeseké pedig eggyel nő.

3. A számolási eljárás gyakoroltatása (2. és 3. feladatlap)

Feladatlapokat vetet elő a tanító, melyet a jobb képességűek önállóan oldhatnak meg, a többieknek annyi és olyan segítséget ad, amennyit igényelnek.

Az 1. feladat elvégzése után megfogalmaztatja a tanító a gyerekekkel, hogy hogyan változott az egyesek és a tízesek száma a számtáblázat oszlopaiban.

A gyerekek közösen gondolkodnak, ötleteiket megosztják társaikkal, kitöltik közben a feladatlapot.

Felismert összefüggéseket fogalmaznak meg a tanító segítségével, azaz megfogalmazzák, hogy ha egy számhoz 9-et adunk hozzá, akkor a tízesek száma eggyel nő, az egyeseké pedig eggyel csökken, ha pedig egy számból 9-et elveszünk, akkor a tízesek száma eggyel csökken, az egyeseké pedig eggyel nő.

4. Házi feladat

A 3. pontban szereplő feladatlapok el nem készített példáit megbeszéli a gyerekekkel.

Figyelik a tanító instrukcióit, kérdéseiket felteszik.

2. óra

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>5. Házi feladat ellenőrzése Fóliáról ellenőrizteti a feladatok helyességét.</p>	<p>Az írásvetítőről ellenőrzik feladataikat, egy gyerek azért hangosan mindig felolvassa a helyes megoldást.</p>
<p>6. A 9 hozzáadása és elvétele; az eljárás felidézése A tanító számkártyákat oszt a gyerekeknek, akik látják egymás kártyáit is. „Keresd a párod!” „Az a párod, akinek a kártyáján lévő szám 9-cel nagyobb vagy 9-cel kisebb, mint a te számod!” „Pl., ha nálam a 25 van, akkor melyik szám tulajdonosa lehet a párom?” Várt válasz: „A16-é vagy a 34-é.” Legyen két olyan gyerek, aki nem talál párt (illetve egy olyan, akinek két párja is van), náluk megkeresik, hogy mely számok lehetnének a párjaik. A párokkal mondassa el a tanító a műveleteket, vagyis ha a 32 és a 41 párban áll, akkor $32 + 9 = 41$, $41 - 9 = 32$.</p>	<p>Minden gyerek sétál a teremben, és párt keres magának. Elmondják, hogy milyen művelettel lehet eljutni egyik pártól a másikig. Számkártyájukat elhelyezik a korong számegyenesen.</p>
<p>7. Boltos játék a 8 hozzáadásának és elvételének megtapasztalására Egy, a pedagógus által felolvasott feladat eljátszatása, végiggondolása. A számlási eljárás megfogalmazása a 9-cel végzett műveletek analógiájára. Ismét felrajzolja a táblára a pénztárcát és a kasszát. A pénztárcában 3 db 10 Ft-os és 7 db 1 Ft-os van, a kasszában pedig 5 db 10 Ft-os és 4 db 1 Ft-os. Kihív két gyereket, akik eljátszák a feladatot. „37 Ft volt (kihívott gyermek neve) a pénztárcájában, 8 Ft-ért cukorkát szeretett volna venni. Hogyan fizethet a pénztárnál?” Mennyi pénze maradt? Mennyi pénz lett a kasszában?” Ezután még egy feladatot felír: 8 db 10 Ft-ost és 4 db 1 Ft-ost rajzol a pénztárcába, a kasszába pedig 6 db 10 Ft-ost és 2 db 1 Ft-ost. Engedi a tanító, hogy valaki történetet mondjon a feladathoz. Ezek után párban dolgoznak tovább a gyerekek, rájuk bízva, hogy mennyi pénzt raknak ki maguk elé. A lényeg, hogy csak 10 Ft-osok és 1 Ft-osok legyenek. Az ügyesebbeknek megengedheti, hogy más pénzerméket is használhassanak.</p>	<p>Két kisgyerek kimegy a tábla elé és eljátszsa a történetet. Egyikük a vásárló, másikuk a pénztáros. Az asztaloknál ülő gyerekek is elvégzik a kirakásokat, együtt gondolkodnak a kint állókkal. Párban dolgoznak szerepcserékkel.</p>

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>8. A 8 hozzáadására és elvételére vonatkozó számolási eljárások gyakoroltatása A 4. feladatlapról közösen megbeszélnek minden feladatot, nem hagyja magukra a gyerekeket. A jobb képességűek természetesen haladhatnak önállóan is. Az első feladatnál megfogalmaztatja a gyerekekkel, hogyan változott az egyesek, illetve a tízesek száma, amikor egy számhoz 8-at adtunk hozzá, illetve 8-at vettünk el.</p> <p>Mit csinálhat a gép? (Mégvárja, amíg néhány ötlet elhangzik, majd a szabályt ráírja a gépekben látható nyilakra (+10 és -2), és kitölteti a táblázatot!</p> <p>A feladatokat főljáról ellenőriztetni a gyerekekkel úgy, hogy mindig mást szólít fel.</p>	<p>Egyénileg töltik ki a feladatlapot, de közösen gondolkodnak, ötleteikkel, megoldásaikkal segítik a munkát. Mégfogalmazzák, hogy ha egy számhoz 8-at adunk hozzá, akkor a tízesek száma eggyel nő, az egyeseké kettővel csökken. Ha elveszünk 8-at egy számból, akkor a tízesek száma eggyel csökken, az egyeseké pedig kettővel nő.</p> <p>A főljáról ellenőrzik a feladatokat.</p>
<p>9. A 8 és a 9 hozzáadásának, illetve elvételének gyakorlása feladatlapokon, nyitott mondatok, illetve szöveges feladatok segítségével A számtáblázatot előveteti a gyerekekkel a tanító, majd a tanult módon lépegetnek a táblázaton. „Mennyi $58 + 8$?” „Keressétek meg az 58-at a számtáblázaton! Hogyan is kell lépegetnünk, ha 8-at adunk hozzá?” „Mennyi $58 - 9$?” A 8 és a 9 hozzáadására és elvételére is mond számfeladatokat, megfogalmaztatja, hogyan lépegettek, melyik számhoz jutottak. Sok gyakorlás után előveteti a feladatlapokat, megbeszéli a feladatokat. (5. és 6. feladatlapmelléklet)</p> <p>5. lap „Először kis számokkal írjátok a műveletek fölé az eredményt, és csak a végén kössétek a megfelelő ponthoz őket!” (Főljáról felvetíti a gyerekeknek a feladatokat, akik így könnyűszerrel tudják ellenőrizni magukat.) Mely számokat jelölik a pontok, írd föléjük!</p> <p>6. lap, 1. Csak az első oszlop feladatait nézzük meg! $27 - \square = 18$. Hogyan tudnánk ezt ügyesen kiszámolni? (Várható válaszok: álljunk a számtáblázaton a 27-re és nézzük meg, mennyit kell lépni, hogy a 18-hoz érjünk, stb...) A másik két oszlop feladatait önállóan dolgozzák fel, ellenőrzésük főljáról.</p> <p>6. lap, 2. Az első szöveges feladatot közösen oldják meg! Írjátok le a füzetbe számtannyelven, hogy mi történt!</p>	<p>Tájékozódunk a számtáblázaton, lépegetnek a tanult módon.</p> <p>Mégfogalmazzák, hogy 8 hozzáadásánál mindig egyet lépnek le és kettőt balra. Mégfogalmazzák, hogy 8 elvételénél mindig egyet lépnek fel és 2-t jobbra. Mégfogalmazzák, hogy 9 hozzáadásánál mindig egyet lépnek le és egyet balra. Mégfogalmazzák, hogy 9 elvételénél mindig egyet lépnek fel és 1-et jobbra.</p> <p>Önállóan végzik a feladatlap kitöltését, a megoldáson közösen gondolkodnak..</p>

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>10. Memórijáték a 8 és 9 hozzáadásának, illetve elvételének „elmélyítésére” A tanító kioszt a csoportoknak olyan számkártyákat, amelyeknél 9 a különbség a számok között. 7 db olyan számpárt is kioszt, ahol 8 a számok közötti különbség. „Memórijátékot fogunk játszani. Akkor van egy párod, ha a két felhúzott szám különbsége 8, vagy 9. Jó játékot!”</p>	<p>Memórijátékot játszanak csoportokban.</p>
<p>11. Házi feladat A 7. feladatlap feladatait adja fel házi feladatnak.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az első feladatban összeadásokat és kivonásokat kell írnotok a számkártyák felhasználásával, minél többet! Lehet 3 vagy több számot is felhasználni egy művelethez. – A második és a harmadik feladatban nagyon figyeljete a szövegben lévő adatokra, mindig jegyezzétek le a füzetbe, hogy megkönnyítsétek a munkátokat. 	<p>A gyerekek figyelnek a tanító instrukcióira, követik azokat.</p>